

STEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trig Svoboda, 6

Izhaja enkrat na mesec

Izdaja S.K.P.D. "Franciška B. Sedej" iz Števerjana

Registriran na sodišču v Gorici, dne 7. marca 1986, štev. 72

UREDILCI: FRANKA PADOVAN, IVAN VOGRIC, DAMJAN TERPIN

UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR, BORIS HILADNIK, EDI HLEDE (odgovorni urednik) — Lasten tisk

OPREMILI

ČLANI DRUŠTVA

SLIKA: DAVID PINTAR

Števerjan,

Marzo 1986

Leto

XVIII

Štev.

2

VESELO VELIKO NOČ

Vam želijo:

S.K.P.D. "F.B.Sedej"

veščani pevski zbor

Glasbena šola

Š.Z. Brda

Skavti in skavtinja

Ans. "Lojze Hlede"

Mladinski zbor

Mladinski krožek

Števerjanski vestnik

Volčiči in veverice

Župnijski pastoralni svet

Dekliški zbor

Spedizione in Abb. Postale Gr. IV - 70% - Autoriz. Prov.le PT GO

Periodico trimestrale

gennaio-marzo 1986 supplemento al n°1

VSTAJENJE

Zapoj veselo o kristjan,
veselja tvojega je dan!
Zveličar naš je vstal od smrti
in raj odprl nam je zaprti.
Aleluja. Aleluja.

Nobeno človeško oko ni videlo, kdaj in kako je Gospod vstal iz zaprtega groba. Vemo pa, da se je to zgodilo, in še več: vemo, da nam je Gospodovo vstajenje poročstvo, da bomo z njim poveljčani vstali tudi mi. Božji sin s svojim vstajenjem ni odprl nebeških vrat samo sebi, odprl jih je tudi nam. Zato ne glejmo le na težki križ, ampak tudi na srečno plačilo; ne le na hude boje ampak tudi na večno zmago.

Ko je prišla na velikonočno nedeljo Marija Magdalena navsezgodaj h Gospodovemu grobu, je videla, da je kamen odvaljen in grob prazen. V strahu je pohitela do Petra in Janeza in ji ma to povedala. Zdaj sta se tudi onadva takoj odpravila tja in videla sama, kar je pripovedovala Magdalena: Gospodov grob je bil prazen. Vstopila sta, povoji so bili na tleh in prtič, ki je bil na Gospodovi glavi je ležal zviti na drugem mestu. Žalostna sta se vrnila domov.

Marija Magdalena pa je vztrajala pri grobu in jokala. In ko se je sklonila v grob, je opazila dva angela: eden je sedel pri zglavju in eden pri znožju, kjer je bilo položeno Jezusovo telo. Rečeta ji: - Žena, kaj jokaš? - In ona jima odgovori: - Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili. - Nato se obrne in zagleda Jezusa, pa ne vé, da je Jezus. Mislila je, da je vrtnar in rekla mu je: - Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, ga bom jaz vzela. - Tedaj jo je Jezus poklical po imenu in spoznala ga je.

To, da so Magdaleni solze nenehoma lile iz oči, in to, da je neomažno čakala pri grobu, dokazuje tisto ljubezen, ki vse veruje in vse hoče. Ljubezen je očistila Magdalenino srce toliko, da je bila vredna viadeti angela in vstalega Kristusa.

Odrešenje je bilo izvršeno, smrt premagana, in usmiljenje, ki se je v obilnosti razlilo iz razpela, je uničilo greh.

Veselimo se. Veselimo se, saj zdaj vemo, da je čas izkušnjav in boja kratek, mir in zma ga po prestanem boju pa sta večna.

Gospod je vstal. Vstanimo tudi mi po tej veliki noči v življenje poglobljene duhovnosti!

16. OBČNI ZBOR S.K.P.D. "FRANČIŠEK B. SEDEJ"

Za vsako društvo, organizacijo in katerokoli organizirano skupino je nujno, da se v določenih časovnih presledkih nekoliko zaustavi in premisli o svojem preteklem delovanju ter si zada smernice za bodočnost. Isto velja tudi za društvo "Sedej", ki je na svojem občnem zboru, 16. zapovrstjo, pregledalo delo, ki ga je bilo društvo opravilo od zadnjega občnega zbora, ki je bil v februarja leta 1984.

V veliki dvoranSedejevega doma se je v petek 21. marca zbralo številno občinstvo ter predstavniki drugih društev in organizacij. Med temi: Brajnik Marko za prosvetno društvo iz Štandreža, ki je pozval društvo Sedej k večjemu sodelovanju; tako tudi dr. Marilka Koršič, ki je zastopala ZSKP, se je najprej zahvalila za delo, ki ga števerjansko društvo opravlja znotraj Zveze in se zavzela za večjo diskusijo o raznih problemih, ki se občasno pojavljajo. Prisoten je bil še predstavnik ZSKD Planišček Florjan.

Sledilo je poročilo predsednika društva Martina Sreberniča, ki je najprej pozdravil vse prisotne in takole nadaljeval:

"Spet smo se zbrali tu, pod sliko slovenskega škofa F. B. Sedeja, čigar ime si je društvo prisvojilo in s tem napravilo za svoje tudi njegove ideale. Sedej je bil predvsem Slovenec in to tudi v časih, ko je ta trdoživost nekatere stala tudi življenje. Danes k sreči tega ni več, potujčevalni pritisk večinskega naroda pa ni za obstoj nas Slovencev nič manj nevaren. Vlade in večina političnih sil vedno znova zavlačujejo in zaustavljajo končno odobritev zakona, ki bi nas vsaj formalno zaščitil....vendar pa mislim, da nas bo ta zakon bolj malo ščitil, če ne bomo sami narodno dovolj trdni, če se bomo v vsakdanjih, banalnih situacijah bali izpričati svojo narodno pripadnost. Cilj našega dela pa je v tem, da bi še posebno mlade potrdili v narodni zavesti, jim približali slovensko kulturo in odpravili v njih občutek manjvrednosti do večinskega naroda. To je tudi glavni cilj vseh skupin, ki delujejo v okviru našega društva...

Predsednik M. Srebernič je še omenil novosti ki so nastopile pri delovanju društva v teh dveh letih in se ob koncu zahvalil vsem, ki so za društvo žrtvovali svoj prosti čas, pa tudi vsem, ki so ga s svojo prisotnostjo na raznih prireditvah, moralno podprli.

Sledilo je nato podrobno poročilo o delovanju društva posameznih skupin, ki

ga je podala tajnica Franka Padovan. Naštela je najprej vse skupine, ki delujejo v okviru društva, nato pa je povedala, da ima vsaka v društvu svojega zastopnika. Podala je še, da je bilo v tem obdobju širših in ožjih sej 21, ob stalni prisotnosti sklepčnega števila čla nov. O največji prireditvi, Festivalu pa se je takole izrazila:

"To je prireditev, ki nam daje največ zadoščenja. Lahko rečem, da ima ta manifestacija tri glavne stebre: prvi stebel smo mi, ki to organiziramo, drugi so razne ustanove, ki Festival pomagajo financirati, tretji stebel pa je občinstvo, ki množično pride na naš praznik. Tu se srečujejo Slovenci treh dežel, Italije, Jugoslavije in Avstrije in to je tirnica, ki veže nas Slovence v eno samo družino z istim jezikom, istimi ideali in z isto lju beznijo do naše slovenske besede."

Podrobno je nato razčlenila potek 14. in 15. Festivala in ponovno poudarila razveseljivo dejstvo, da priskoči organizatorjema na pomoč dobesedno vsa Števerjanska mladina. Povedala je še, da je že bil razpisan 16. Festival.

Zustavila se je nato ob delovanju posameznih skupin. Najprej je govorila o ansamblu L. Hledeta, ki je letos stopil že v 18. leto svojega delovanja z novim zagonom in novimi željami po uspehih. Omenila je nato mladinski in mešani zbor. Kot zelo važen mejnik v tem dvetnem delovanju društva, je navedla izid in predstavitev knjige, ki jo je napisal dolgoletni član društva, naš domačin Marjan Terpin. Knjiga, ki nosi naslov "Števerjan", je dosegla velik uspeh v širši slovenski javnosti in smo z njo Števerjanci lahko ponosni, je dejala. O Števerjanskem vestniku je tajnica povedala, da je letos stopil že v 18. leto svojega rednega izhajanja. Društvo vloga v to veliko truda, saj izhaja Vestnik kot mesečnik in ga društvo pošilja ne samo vsem števerjanskim družinam, pač pa tudi po vsej Goriški, na Tržaško v Slovenijo in prijateljem po svetu. O glasbeni šoli se je pohvalno izrazila in ugotovila da dobro deluje. Zanj skrbi Mirjam Hlede. V dveh letih jo je obiskovalo nad 40 gojencev, rezultate pa smo lahko otipljivo zabeležili ob zaključnih prireditvah. Tajnica je omenila nato še Š.Z "Brda", ki je med tem časom organiziralo dva športna tedna in tč čaj telovadbe.

Med razne prireditve, ki jih je pripravilo društvo spadajo še: Peršernova proslava, koncert moškega zbora "Srečko Kosovel" iz Ajdovščine in predstava Slovenskega Stalnega Gledališča iz Trsta. O mladinskem krožku je dejala, da skrbi pri društvu za rekreacijsko dejavnost, saj prireja pustne in novoletne zabave. Omenila je še dejavnost društva med božičnimi prazniki, ko prireja božičnice in tekmovanje v jaslicah. Kot novost, je letos društvo priredilo Briški praznik, ki je zelo uspel. V gosteh smo namreč imeli znani ansambel "Lojzeta Slaka".

Svoje poročilo pa je takole zaključila:

"V našem društvu pa ni ve lepo in prav. Včasih pride med nami do nesporazumov, ki pa jih skušmo v največji meri odstraniti. Dejstvo pa je tole: mladini moramo stati ob strani in ji moralno pomagati. Dati ji moramo možnost, da zgreši in s tem pridobi različne poglede, se osamosvoji, odgovorno odloča in z lastno iniciativo nekaj naredi."

Tudi blagajnik društva Merko Terčič, je podel poročilo, ki se je nanašalo na finančno stanje društva. Pri tem je ugotovil, da ni bilo večjih tovrstnih problemov. Med stalne stroške spada izdajanje Števerjanskega vestnika, ki stane društvo danes približno 180.000 £ na število. Med te spadajo še stroški za telefon, uradniški stroški ter poštni stroški. Med izredne stroške pa je uvrstil honorar nekaterim skupinam, ki so nastopile v Števerjenu in prispevek, ki ga je dalo društvo za nova vrata v Sedejevem domu. Med dohodke spadajo podpore raznih ustanov (občina, pokrajina, dežela) in prostovoljni prispevki dobrotnikov. Tudi v finančnem pogledu je Festival najvažnejši za naše društvo. O tem se je blagajnik takole izrazil:

"Glavni blagajniški posel društva je Festival. 14. in 15. Festival lahko rečem, da sta v finančnem pogledu še kar uspela. Na 14. Festivalu je dohodka bilo 10.452.000 £, stroškov pa 10.244.700 £. Čistega dobička je bilo tako 207.300 £. Na 15. Festivalu pa je bilo dohodkov 13.260.000 £, stroškov pa 12.280.000 £. V blagajni je tako ostalo 980.000 £. Ne smemo pa pozabiti, da so pri tem vštete tudi podpore raznih bank, ustanov in podjetij."

Svoje poročilo je Merko Terčič zaključil še z navajanjem stroškov, v zvezi z delom skupin, ki delujejo v okviru društva.

Tem trem poročilom, ki so statutarna obveznost občnega zbora, so sledila poročila posameznih skupin.

Za Števerjanski vestnik je spregovoril Damijan Terpin. Navedel je najprej nekaj tehničnih novosti, ki jih je uvedel novi uredniški odbor, ki so usmerjene v zmanjšanje stroškov in v popestritev in lepšavo zunanje oblike našega lista. Ustavil se je nato ob sodelavcih, ki so občasni ali stalni. Krog obeh se je v zadnjih dveh letih polagoma razširil, kar je za Števerjanski vestnik nujno, če hoče ohraniti svežino in še naprej ostajati zanimiv. Omenil je s tem v zvezi uvedbo nekaterih stalnih rubrik, ki so tudi v širšem krogu bralcev vzbudile precej zanimanja. Velike možnosti so za naš list v zvezi z uporabo elektronskih matric, ki dajejo možnost da se tiskajo tudi ilustracije, skice, slike ipd. V poročilu pa ni mogel manjkati odstavek v zvezi z odnosom do politične krize, ki sta ga društvo in

Števerjaski vestnik zavzela

in v zvezi s posledicami, ki sta jih oba zaradi te

ga utrpela :

"Mirnega srca lahko rečem, da je naš list pisal resnico, ki večkrat, kakor tudi v tem primeru koga zaboli. Ker je ta časopis vedno podpiral stranko Slovenske skupnosti - o tem si nimamo kaj skrivati - je bilo njegovo ravnanje tudi tokrat v tem smislu. Do nove koaliciije, ki se je stvorila po dimisijah bivšega župana, je Števerjanski vestnik zavzel negativno stališče zlasti zaradi odklona podpore, ki jo je bil predlagal takratni občinski odbor. Povedal sem že, da so resnice zapisane v takratnih številkah našega lista morda koga peklo, ni pa bilo nikogar, ki bi si upal napisati pismo, da bi se branil. Menim da zato, ker ni imel utemeljenih argumentov. Slišal sem v tem obdobju tudi nekaj kritik, češ da bi bilo prav, ko bi nekatere reči, tudi če so bile resnične, raje zamolčali - zavoljo ljubelega miru - .Zdi se mi pa, da je Vestnik prav ravnal s tem, da se ni bal nikogar, še zlasti tistih ne, ki so nas urednike Števerjanskega vestnika prišli učiti časnikarske etike, sami pa so jo v svojih listih sisistematično teptali.

Bili so tudi taki, ki se niso strinjali s pisanjem našega lista. Niso pa imeli korajžje, da bi se s pismom ali osebno obrnili na urednike in so si privoščili tistih, ki niso v naš list nič pisali, pač pa so morda le sodelovali pri tehničnem delu. Upam da se take reči ne bodo več ponovile in vabim tiste, ki se s pisanjem našega lista ne strinjajo, da v pismu uredništvu pojasnijo svoje pripombe ali naj bodo vsaj toliko korajžni, da se obrnejo do avtorja članka ali na uredništvo."

Ansambl "Lojzeta Hledeta je zastopal vodja, Lojze Hlede. Omenil je uspeli koncert ob petnajstletnici ustanovitve ansambla, sodelovanje pri organizaciji vsakoletnega Festivala, nastop na zadnjem, jubilejnem Festivalu, oddajo po RTV Ljubljana na Silvestrov večer itd. Posebej se je zaustavil ob gostovanju v Belgiji:

"12. Oktobra 1985 so v Maasmichelenu v Belgiji, tamkajšnji Slovenci proslavili 25-letnico obstoja društva "Slomšek". Bili smo že pri njih pred par leti, a so smatrali, da nas povabijo skupno z goriškim zborom "M. Filej" spet med se, da tudi mi pripomremo k praznovanju srebrnega jubileja "Slovenskega dne". Potovanje je trajalo 4 dni in je bilo pod pokroviteljstvom ZSKP."

Navedel je nato še nekaj nastopov: oddajo po TV Koper na Silvestrov večer in nekaj nastopov zabavnega značaja. Svoje poročilo pa je zaključil s temi besedami:

"Člani ansambla in to moram potrditi, celotna skupina članov, ki je ostala nespremenjena do danes, kljub vsakdanjim problemom in skrbem ter še požrtvovalno dela napreduje. vaje so redne, še več, hoče mo se glasbeno, predvsem pa pevsko poglobiti s tem, da smo zaprosili Tomaža Tozona za pomoč in začeli tudi z zborovsko glasbo."

O delovanju mešanega zbora je spregovorila predsednica odbora Jolanda Corsi, ki je uvidoma dejala, da se je v teh dveh letih pri mešanem zboru marsikaj spremenilo. Pevci so vendarle spoznali, da je treba za lepo petje veliko vaj. V zbor je prišel letos tudi Tomaž

Tozon, ki pevce in dirigente dresira v dobre glasbenike. Navedla je tudi važnejše nastope kot so vsakoletna Cecilijanka, velikonočne inbožične maše, Primorska poje. Omenila je še anemanje desetih pesmi za Radio Trst A in nekatere druge manjše nastope, orisale pa je tudi nekaj načrtov za bodočnost:

"Zbor se pod vodstvom Tomaža Tozona in ob sodelovanju Hermana Sreberniča pripravlja tudi na Velikonoč. Letošnjo pevsko sezono pa bi radi zaključili s koncertom med letom nastudiranih pesmi.

Upamo, da bodo uspehi poplačali trud, ki ga vlagamo v to dejavnost. Pričakujemo tudi, da bodo pevci vztrajali ne samo sedaj, pač pa tudi v bodoče. Zaman bi bilo vse to delo in napor, če ne bi dala tudi dolgoročnih pozitivnih rezultatov."

Za Športno Združenje "Brda" je poročal predsednik Simon Terpin. Zaustavil se je ob dveh Športnih tednih in ugotovil porast zanimanja v vasi za to manifestacijo. Povedal je tudi, da je lansko leto društvo priredilo tudi tečaj ženske telovadbe, ki ga je vodila prof. Tatjana Kosič. Ustavil se je še ob pomanjkanju primernega športnega objekta v vasi:

"Tudi letošnji Športni teden, ki je šel že v 17. leto, priča o želji mladih, da bi se ukvarjali s športom tudi na rekreacijski ravni. Na tem športnem tednu, pa tudi na ostalih, se je čutilo pomanjkanje primernih športnih igrišč v vasi. Upamo, da bodo v prihodnje pristojni organi popravili to pomanjkljivost."

Ker se k diskusiji ni prijavil nihče, je sledila razrešnica staremu odboru. Član nadzornega odbora Marjan Terpin je tako ugotovil, da je bilo delovanje odbora plodno, se je obile dobro obiskane. Nekajkrat se jih je tudi sam udeležil, na povabilo društva. Zato je izrekel pohvalo članom društva in predlagal razrešnico.

Za predsednika občnega zbora je bil nato izvoljen Hadrijan Corsi, ki je takoj na začetku prinesel pozdrav Briške Gorske Skupnosti. Marko Terčič je v imenu prejšnjega odbora predlagal, da se odbor društva razširi. Statut sicer ne predvideva točnega števila članov, pač pa navaja le orientativno številko devetih članov. Ustajlene praksa pa je, da se na občnem zboru število članov po potrebi zveča ali zmanjša. Tokrat je občni zbor po krajši diskusiji sprejel predlog, da se število izvoljenih članov (nekaj je tudi avtomatično izvoljenih tj. predstavniki raznih skupin v okviru društva) zviša na petintrideset. To je izredna številka, zlasti če pomislimo še na dejstvo, da so bili nato v društvo izvoljeni sami mladi ljudje. Predlagana je bila ena sama kandidatna lista, s petintridesetimi imeni. Občni zbor se je zato izrekel za glasovanje z dviganjem rok. Lista, ki jo navajamo, je bila soglasno odobrena. Novi odbor društva je zato sedaj takole sestavljen:

Terčič Marko	Hlede Mirjam	Corsi Igor
Srebernič Martin	Komjanc Martin	Ciglič Igor
Komjanc Jelko	Tamari Marko	Ciglič Bogdan
Padovan Franke	Corsi Mihael	Komjanc Benjamin
Vogrlič Ivan	Komjanc Roman	Komjanc Robert
Terpin Damijan	Terpin Matej	Preše Sandra
Lango Florjan	Terpin Vlasta	Terčič Matjaž
Terčič Branko	Terčič Vida	Humar Valentina
Mužič Ivan	Terčič Mojca	Tomažič Valter
Terpin Simon	Marož Romina	Tomažič Anita
Hlede Damijan	Srebernič Peter	Graunar Nadja
	Škorjanc Anamarija	Muzič Nataša

Člani novega odbora so natj stopili na oder za skupno sliko, v njihovem imenu pa se je za izvolitev zahvalil Marko Terčič.

Med senčne strani, ki jih je v primeri s sončnimi, na srečo, bore malo, velja še omeniti dejstvo, da na občnem zboru ni bil prisoten noben duhovnik. Kot je spomnil eden od dolgoletnih članov društva in tudi njegov bivši predsednik, je celo v statutu zapisano, da mora biti prisoten cerkveni asistent. Problem odsotnosti duhovnikov je že prejšnji odbor skušal reševati, saj je sklical tudi zadevno sejo in prejel^o dotičnih tudi določena jamstva in obljube, ki pa jih očitno niso držali. Upati je, da se bo stanje spremenilo in da se bo v bodoče rešil tudi ta problem.

Naj omenimo še, da je ob čudni odsotnosti dirigentke mladinskega zbora Anke Černic, zelo na kratko poročal o delovanju mladinskega zbora Marko Terčič.

Občnega zbora se je udeležila tudi Franke Ferletič, ki je za Radio Trst A pripravila posebno poročilo. V oddeji "Na goriškem valu", ki je bila na sporedu v četrtek 27. marca, smo tako lahko poslušali izčrpno poročilo o občnem zboru, v obliki intervjuja z nekaterimi člani društva.

Damijan Terpin

000****000

Oljčna nedelja

Oljčna nedelja je spomin na Jezusov zmagoslevni prihod v Jeruzalem, ko so ga ljudje s palmami pozdravljali, ko je na osličku, v spremstvu svojih učencev prijezdil v Jeruzalem. Danes obujamo ta spomin, tako da se z oljčjem v rokah udeležimo procesije. Nekaj let je že nevača, da otroci pripravijo za ta dan butere, ki jih skupaj z oljčjem duhovnik blagoslovi.

Tudi letos se je tako ta obred ponovil. V veliki dvorani Sedejevega doma je stala miza z oljčjem. Duhovnik, g. K. Humar je vodil obred. Posebej za to priložnost so se pripravili pevci cerkvenega zbora. Med obredom blagoslova oljčja in kratko procesijo v cerkev so izvajali za to priložnost napisani psalm. Med mešo pa so pod vodstvom Tomaža Tozona in ob orgelaki spremljavi Hermana Sreberniča, izvajali na novo neštudirane postne pesmi. Bogoslužje je bilo zato bogatejše, obogatilo pa ga je še zborna branje "poročila o Jezusovem trpljenju", ki sta ga poleg duhovnika, podala Matjaž Terčič in Roman Di Batista.

Pa povrnimo se k zboru. Veliko trude so pevci vložili v pripravo teh pesmi. Na razpolago so imeli tudi zelo malo časa, saj se od januarja pripravljajo vzporedno za ta nestop, za revijo Primorske poje in za Veliko noč. Sadovi dela pa so bili kljub vsemu vidni. Mogočen zbor, večinoma mladih pevcev je pod veščo dirigentovo roko izvajal trpke a mestoma tudi zelo blage postne melodije. Prepričani smo, da je s svojim izvajanjem ustvaril postnemu času primerno vzdušje in razpoloženje med verniki. Tragika Jezusovega trpljenja, ki jo je ponazorilo branje evangelijskega zapisa, so postne skladbe še bolj podčrtale. Prav zaradi te njihove sposobnosti, da v poslušalcu vzbudijo občutek more, trpljenja in tegobe Križanega, so nekaterim pevcem posebno pri srcu in jih je želel vzbor vključiti v svoj repertoar.

Ob koncu meše se je duhovnik zahvalil zboru in vsem, ki so sodelovali pri bogoslužju. Poudaril je tudi nujnost, da večkrat pride do takih pobud, ki so za župnijsko skupnost lahko samo koristne.

PETINTRIDESETLETNICA
SLOVENSKE SKUPNOSTI-
PREJ KMEČKO DELAVSKA
ZVEZA-V ŠTEVERJANU

V soboto so se zbrali na povabilo števerjanske sekcije Slovenske skupnosti v Sedejevem domu v Števerjanu somišljeniki in prijatelji števerjanske Slovenske skupnosti.

Poleg lepega števila števerjancev, med katerimi naj omenimo predvsem bivšega dolgoletnega in poštenega župana Hermenegilda PODVERSIČA, so se slavja udeležili tudi nekateri prijatelji iz vse Goriške. Pokrajinski odbornik dr. Mirko Špaccan, ki je bil službeno zadržan, pa je poslal pismeno voščilo in pozdrave. Prisotna je bila tudi delegacija pokrajinskega vodstva Krščanske demokracije.

Uvodni pozdrav in nagovor je imel za to svečano priliko predsednik števerjanske sekcije Slovenske skupnosti Hadrijan Corsi. Povdaril je nekatere važnejše momente petintridesetletnega samostojnega političnega udejstvovanja.

Slavnostni govornik je bil za to priliko deželni tajnik Slovenske skupnosti Andrej Bratuž, ki je prinesel pozdrave in bodrilo slovenske stranke vse dežele, z željo, da bi premostili težave v katerih se je zadnja leta znašel Števerjan in bi z obnovljeno enotnostjo in poštenostjo ponovno postali to kar je bila števerjanska sekcija SSK vedno bila. Dotaknil se je v svojem nastopu seveda še vseh ostalih problemov, s katerimi se soočamo sedaj Slovenci v Italiji.

Pokrajinski tajnik Krščanske demokracije Gianfranco Crisci je zlasti povdaril povezavo, ki je vedno vladala med dvema sorodnima strankama in dejal, da bo Krščanska demokracija vsem podpirala in spoštovala Slovensko skupnost, tako v deželni, pokrajinski, kakor v občinski meri. Števerjanski problemi so tudi tej italijanski stranki pri števerjanskih prona naredila vse; da se odpravijo nesporazumi nastali iz nepoštenja.

Besedo je povzel tudi pokrajinski podpredsednik Maurizio Fabro, ki je čestital števerjancem za njih politično zvestobo idealom demokracije in svobode.

Prisotni so toplo pozdravili bivšega župana Hermenegilda Podversiča, ko je stopil na oder in spregovoril občuteno in zavzeto. Zaustavil se je zlasti ob krizi, ki je doletela stranko leta 1984 po odstopu dotedanjega župana Klanjščka. Izrazil je željo, da se "izgubljeni brat skesa svojega greha in zopet vrne!" Zel' je topel aplavz.

Mladina, Franka Padovan, Matijaž Terčič in Mihael Corsi so v vezani besedi podali zgodovino Kmečko delavske zveze-Slovenske skupnosti v Števerjanu. Zaključil je akademijo močan zbor prosvetnega društva Sedej pod vodstvom Hermana Sreberniča. Obču-

V SKUPNOSTI JE MOČ!

teno in dovršeno so zapeli Gregorčičevo Znamenje in našo "himno" Lipa zelenela je, tako, da so na splošno željo zapeli še Zdravilo!

Praznik se je končal z družabnostjo, ki se je ob obloženi mizi (za to so poskrbele skrbne števerjanske mlade gospodinje in jim gre od Slovenske skupnosti vsa hvala) zavlekla pozno v noč in je bila mestoma kar živahna v političnih diskusijah in razpravah.

Seminar slovenske skupnosti

Goriška Slovenska skupnost je v soboto 15. marca priredila seminar za svoje člane in somišljenike v prijazni briški vasi Škrjčevem.

Uvodne pozdrave je podal pokrajinski tajnik Marjan Terpin, nakar so dr. Andrej Bratuž, dr. Ivo Jevnikar in dr. Rafko Dolhar, vsak iz svojega zornega kota obravnavali ideološke probleme in aspekte s posebnim oziranjem na našo situacijo in na naše probleme.

Sledila je poglobljena in stvarna debata.

Seminarja se je udeležilo tudi več Steverjancev.

----- oo 0 oo -----

KAJ BO V APRILU -MALI TRAVEN- NAREDIL UMNI GOSPODAR

VINOGRAD:

Ko smo popravili žično oporo, kar moramo obvezno narediti pred upogibanjem in vezjo šperonov, lahko začnemo z vezjo trsov in krakov ter upogibanjem šperonov.

V kolikor gnojimo z osnovnim gnojilom (HPK) šele sedaj v aprilu, moramo obdelati zemljo in na ta način hranila približati koreninam.

V aprilu sadimo trto v novih vinogradih, na Primorskem tudi prej.

V starejših vinogradih nadomestimo propadle trse in posadimo mlade trsne cepičenke.

Vinograde predpomladansko škropimo proti pršicam kaparjem, trsnem brstožerju in drugim škodljivcem, če je potrebno.

SADOVNJAK:

Proti koncu meseca škropimo proti plesni, škrlupu in škodljivcem, vendar pri tem moramo paziti, da ne zastrupimo čebel.

Marelice in češnje škropimo proti moniliji v času cvetenja.

Mlada drevesa redno okopavamo. Rodna drevesa lahko zastiramo ali mulčimo, kar pomeni, da pokošujemo travo in plevela pusrimo na zemlji pod drevesi.

Ludvik Zorzut:

POLMAD V BRDIH

V ronku kokovca
dekle zapeljuje
an ji obljubuve
lijepih, zrielih liet trkaj:
maj, maj!

V grmih slavci
v noč nas zibaj'skuoz kostanje
an akacije v sladke sanje,
v jutrnji smehljaj:
maj, maj!

V brajdo čriešnje
sladko vabj'na gostijo
potle pujdej'na kupčijo.
V vrtu adne že rdečaj:
maj, maj!

V briegu trte
v perje gosto zakrivaj',
sramežljive že uživaj'
v prvi rodni slaj:
maj, maj!

V Brdih sonce,
vriskaj' Brici, Brike,
kose buskaj' se, motike,
znam'nja kmetiskih vstaj:
maj, maj!

Ljubka Šorli:

POMLAD V BRDIH

Ko v Brdih češnje zacvetijo,
k njim skloni sinje se nebo,
in bele zvezde so cvetovi,
ki žarki v krono jih pletò.

In breskve v rožnatem sijaju,
družice češnjam, govore:
"Pri nas lepo je kakor v raju!
Najslajše strune tu zvene!"

Po brajdah sončnih vse je živo.
Za srečo prosi slednji krov.
Prek Sabotina Sveta gora
pošilja Bricem blagoslov.

Josip Murn:

POMLADANSKA SLUTNJA

Pomladanska slutnja
k nam v deželo gre,
zdravo, Bog in sonce,
gora in polje!

O vas vedo ptice,
lahno žvrgole,
noči vedo tople,
sivi somrak ve.

O vas vedo bilke,
v log devica spè',
tam za logom, v polju
vsa ko mak cvetè!

Pred osemdesetimi leti so položili na hribu sv. Lovrenca pri Kobaridu v mirno slovensko zemljo truplo Goriškega slavčka, Simona Gregorčiča. Prav in potrebno je, da se ga tudi v Vestniku letos spominjamo. Tokrat popatiskujemo pesnitev:

ČLOVEKA NIKAR

V delavnico sem tvojo zrl,
ki bitij si rodil brez broja!
Skrivnostno snuje roka tvoja:
nikjer je stalni ni stvari,
a prah noben se ne zgubi.
V delavnico sem tvojo zrl,
in videl vedno sem vrtenje,
prelivajoče se življenje,
prerojevanje, prenavljanje,
iz bitja v bijte presnavljanje,
a smrti nisem uzrl nikjer!
Brezumni svet plakaje toži,
ko pade cvet duhteči roži,
ko izmed dragih mu kater
duha okove v grob položi,
češ: rodni brat mu je umrl!
In- smrti ni!

V delavnico sem božjo zrl,
tam prestvarjanje sem stvari,
a smrti nisem vzrl!...
Začetnik moj, ki si me ustvaril,
duha si iskro mi razžaril,
v oklep prsteni jo zaprl,-
zakaj? Veš ti!
Ko ilnato boš ječo strl,
ne bom umrl!
No duhu poženo peroti,
ki jih iz dola solz in zmot
razvije na skrivnostno pot,-
kam? Tebi hitel bo naproti,
da enkrat tvoj obraz bi zrl,
da zrl bi sončnojasno lice,
obraz ljubezni in resnice!...
To prst pa prsti izroče
in svet ob noč pozabi kraj
krijoč ostanke te.
In ni mi žal! Svet zabi naj!
Ti ga ne zabiš!

Za novo stvar moj prah porabiš,-
za kako? Jaz ne vem
ti sam si gospodar!
A eno te prositi smem:
iz praha vzgoji ti cvetico,
podari logu pevko ptico,
katerokoli ostvari stvar;
kedor bi pa ko jaz na sveti
imel čutiti in trpeti,
med dvomi, zmotami višeti-
človeka- ustvariti nikar!

IZREZKI IZ CASOPISOV.....

V ljubljanskem verskem tedniku DRUŽINA smo 16. februarja 1986 brali tehten članek, ki se nam je zdel primeren tudi za nekatere naše situacije. Zato ga prinašamo v fotokopiji:

Nesprejemljivi liberalizem

Piše prof. dr. Anton Stres

Individualistično gledanje na človeka vidi samo posameznikovo svobodo, zato jo nujno enači s samovoljo. Vendar pa nas ravno razmišljanje o svobodi privede do ugotovitve, da je človek odprt za resnico, pravičnost, druge ljudi in Boga, zato njegova svoboda tudi zahteva, da se zna osvoboditi samega sebe, če ga to zapira vase in ločuje od drugih. Zato v tem smislu človeka ne imenujemo posameznika, temveč osebo. Posamezniki so tudi nežive stvari, rastline, in živali, človek pa je ravno oseba, se pravi bitje, odprto za resničnost, ki ga presega, in je po svoji duhovnosti s njim tako globoko naravnano, da je brez spoznanja, moralnosti, prijateljstva ali ljubezni in vsaj nekakšne vernosti njegova človešnost okrnjena. Človečnost in svoboda vključujeta preseganje samega sebe v smeri drugega in večjega od sebe in to človeško temeljno dejstvo imenujemo njegovo osebnostnost.

Individualizem pa ni samo ustrezno gledanje na ljudi kot posameznike, temveč vodi tudi v zgrešeno pojmovanje družbenega in gospodarskega življenja. V tem primeru govorimo o liberalizmu. Seveda je treba pri tem upoštevati, da je novoveško odkritje svobode in neskončne vrednosti sleherni človeške osebe v sebi nekaj dobrega, zato zaradi individualističnih ter liberalističnih enostranosti in pretiravanja nikakor ne smemo zavreči ali omalovaževati neizmernega pomena človeka kot samostojne in odgovorne osebe. Tudi misel o človekovih pravicah, ki jih tudi Cerkev od Janeza XXIII. naprej je posebej poudarjala, se je porodila na podlagi moderne zavesti o človekovi svobodi in dostojanstvu osebe. Če bomo torej morali odkloniti individualizem in liberalizem, ne bomo šli v drugo skrajnost in začeli podcenjevati pomen človeka kot osebe. Treba je tudi priznati, da je se liberalno gospodarstvo v zgodovini izkazalo za zelo uspešno, zato ni čudno, da v času najnovejših gospodarske krize novoliberalni gospodarski teoretični svet glasno in samozvestno nastopajo.

Liberalizem je zelo raznolik, pojavlja se v različnih oblikah, izvira pa v 18. stoletju in še posebej v francoski revoluciji. Politična ekonomija se je rodila kot liberalna. Brez liberalizma pa tudi socializma ne bi bilo, saj sta si brata, čeprav med seboj globoko sprta. Oba je namreč rodila sodobna industrializacija in gospodarstvo.

Beseda liberalizem prthaja od latinske besede »libere«, ki pomeni svoboden. Svoboda, ki jo zagovarja liberalizem, je svoboda gospodarstva. Kot je od morale, filozofije ali religije neodvisna matematika ali tehnika, tako naj bi bila od njih neodvisna tudi ekonomija. V tem je prva in osnovna značilnost liberalizma.

Nihče nima pravice posegati v gospodarstvo, predvsem država ne. Pravi liberalizem meni, da je treba prepustiti gospodarstvo njemu samemu, pobudam in iznajdljivosti gospodarstvenikov, svobodni konkurenci med njimi in zmanjšati na najmanjšo možno mero državne zakone in državne posege v gospodarstvo. Celotaki predpisi, kot so higienski ali varnostni, so po mnenju pravih liberalnih ekonomistov odveč. Predvsem pa bi se seveda moralo gospodarstvo osvoboditi moralnih načel. Po liberalnem nauku se v gospodarstvu ni treba spravevati, kaj je pravično in kaj ni, temveč samo, kaj se plača in kaj ne. Liberalci so bili prepričani, da bi po tej poti avtomatično prišli do najboljših rešitev in do največje skupne blaginje. Tako kot naravni zakoni najbolj smotno urejajo dogajanje v naravi, vodijo po njihovem zakoni ekonomije gospodarstvo življenje k najvišji blaginji. Vsako posciganje politikov ali moralistov je po mnenju liberalcev v ekonomiji lahko samo škodljivo.

Druge bistvena značilnost liberalizma, najtesneje povezana s prvo, je njegov optimizem: svobodna konkurenca privatnih interesov bo avtomatično vzpostavila vsesplošno harmonijo. Ljudje bodo sami od sebe prilagodili svoje potrebe, vsakdo se bo specializiral v dejavnost, za katero je najbolj sposoben, vsakdo bo, gnan od želje za

dobitkom, ustvarjal, odkrival vedno kaj novega, iskal boljše rešitve in tako se bo splošna blaginja avtomatično in nujno večala. Kot v naravi je tudi v človeški družbi: vse je dobro, človek je tudi po naravi dober, kvarijo ga kvečjemu nepotrebne ustanove in državna oblast, ki ne pusti, da bi se posamezniki znali kot morejo in znajo.

Tretja značilnost liberalizma pa je enačenje sreče z bogastvom. Tako je liberalizem oče tega, kar imenujemo danes potrošništvo ali porabništvo, oče naše »uživaške civilizacije«, kot jo je imenoval [1. Bergson. V ospredje človeškega zanašanja stopi imetje. Tako se pojavlja tako imenovani praktični materializem, ki ga Janez Pavel [1. takole zavrača: To osnovno miselnino zmoto moremo in moramo označiti tudi za zmoto materializma, kolikor »ekonomizem« neposredno ali posredno vsebuje prepričanje o prvenstvu in prednosti materialnega, medtem ko to, kar je duhovnega in osebnostnega (človekovo delovanje, moralne in podobne vrednote), neposredno ali posredno podreja materialni stvarnosti. To še ni teoretični materializem v polnem pomenu besede, a gotovo je to že praktični materializem... (O človeškem delu 13, 3).

S tem je tudi že nakazana kritika liberalizma. Ni človek zaradi gospodarstva in imetja, temveč je gospodarstvo zaradi človeka. Zato gospodarstvo ne more biti popolnoma neodvisno od človeka in namenov, za katere naj človek živi in dela. Tako je že papež Leon XIII. leta 1891 zagovarjal pravico države, da posega tudi na gospodarsko področje. Vendar pa se je izrečno ločil liberalizma čele Pj. XI., ko je v okrožnici Quadragesimo anno ugotovil, da liberalizem nikakor ni sposoben rešiti socialnega vprašanja in vzpostaviti pravičnejše družbeno ureditev. Od tedaj naprej je katoliški družbeni nauk vedno odločneje zavračal liberalistične nazore in poudarjal, da je dostojanstvo in celovitost in duhovni razvoj človeške osebe merilo in norma gospodarskega prizadevanja in uspešnosti.

TONCE IN PEPČE.

TONČE : Si nordu pirhe litos za Veliku nuč?
 PEPČE: Mene prašavaš, se nimem ne kekuši ne

petelinu, kaku čem met jajce, da bi narisu pirhe? Ti, ki si kapitalist en maš grunt, Alfetu, misleš na čentovanta, puhen tukvin. Gotovo da si lahko ne nardiš samo pirke, ma tudi kupeš zlatu kekuš!

TONČE : Ne se taku juket. Vsi jučete an pole poveji, da maš na Kmečki že plesnive lire!

PEPČE : Tu praveš ti, ma mene prede trda. Nisem migho ku Gorska skupnost al'naša občina, ki si palegireji tistih 700 milijunu od kmečkega vodovoda, tistiga za zalivet naše grive, ku da bi ble jejce.

TONČE: Adni so za gha nardit vodovod, adni ne. Beži vedet kaj čeji.

PEPČE: Narbejši, da daji tiste milijune mene an kupem vsakmu Steverjancu nu velikansko jejce en si taku nardimo vsaki en velikanski pirh!

 Tu pišeji samo za hec?

----- 00000 0 00000 -----

NAPAKE in sence

STEVERJANSKI "NAPREDNI"ŽUPAN JE NA ZADNJO SEJO STEVERJANSKEGA OBČINSKEGA SVETA POVABIL SLOVENSKE SVETOVALCE SAMO Z ITALIJANSKIM VABILOM (PRVIČ SE JE TO ZGODILO V STEVERJANU PO MNOGIH, MNOGIH LETIH) (Svetovalci Slovenske skupnostjo so sejo iz protesta zapustili.)

PAVLIHA 5

(KI IZHAJA V LJUBLJANI)
 JE ZAPISAL :

**Izvoljenemu
 konju
 se ne
 gleda
 pod zobe**

